

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

Jaargang 4, nummer 14

22 maart 1984

College van bestuur niet welkom bij minister

Deetman niet welkom bij RL

Minister Deetman is voorlopig niet welkom binnen de Rijksuniversiteit Limburg. Het College van Bestuur heeft het werkbezoek dat de minister op 21 maart aan de universiteit zou brengen afgezegd. Op zijn beurt heeft de minister het voorstel om het college op die dag op zijn departement te ontvangen naast zich neergelegd. Wel zal op korte termijn ambtelijk overleg plaatsvinden over een lijst met knelpunten die het college opgelost wil zien voordat het de goede betrekkingen met het departement wil herstellen.

De brief van 1 maart waarin het college de uitnodiging voor het bezoek van 21 maart intrekt, gaat vergezeld van een 'niet uitputtende' lijst met knelpunten en fricties. Daartoe behoort onder meer de sterk gedaalde toewijzing van middelen voor niet-wetenschappelijk personeel, welke daling nog versterkt wordt door een evidente rekenfout van 2 miljoen, die het departement heeft toegegeven, maar volgens eigen zeggen niet in het Algemeen Financieel Schema '84-'88 kan corrigeren zonder met andere instellingen in conflict te komen. Verder illustreert het college de onberekenbare houding van het departement door te wijzen op het geringe aantal kroondocenten dat voor de RL is uitgetrokken, 75 voor de hele instelling, terwijl er alleen aan de medische faculteit vorig jaar 72 zijn toegezegd.

Na het verzenden van de boze brief heeft al een informeel overleg plaatsgehad tussen collegelid Lagas en de directeur-generaal voor het Hoger Onderwijs In 't Veld. Het gesprek ten huize van In 't Veld heeft volgens Lagas geleid tot pro-

cedureafspraken: „We hebben afgesproken hoe we nu verder overleg gaan voeren, niet alleen over de rekenfout, maar ook over de andere punten die wij als pijnpunten beschouwen en die we nu op papier aan het zetten zijn.” Voor Lagas is er hoop op herstel van de rekenfout, zolang daarover gepraat kan worden. Volgens collegevoorzitter van den Biggelaar is het resultaat van het boze gebaar tegenover Deetman zonder meer positief te noemen. „We kunnen nu op het hoogste ambtelijk niveau, dat wil zeggen met de directeur-generaal over de pijnpunten gaan praten. Tot nu toe was het ministerie er niet van doordrongen hoe boos en bedroefd wij zijn.” Wat daarbij opvalt is dat in het bitse antwoord van In 't Veld op de boze brief van het College niet wordt gesproken over 'overleg op het hoogste ambtelijk niveau' maar gewoon over 'ambtelijk overleg'.

De afzegging van het bezoek van Deetman en diens weigering om het College van Bestuur in Den Haag te ontvangen is een streep door de rekening van de kandidaten voor de twee fase-I-lerarenopleiding Sociale Gezondheidskunde. Zij wilden het bezoek van de minister aangrijpen om hem hun problemen onder de neus te wrijven. En na een demonstratief optreden tijdens de U-raadsvergadering van 7 maart beloofde het college dat een delegatie mee naar binnen mocht bij het overleg dat het college op 21 maart in Den Haag hoopte te voeren. De studenten beraden zich nu op nieuwe acties.

JH

Keuze van boekhandel opnieuw bekeken

Op uitdrukkelijke wens van de Universiteitsraad heeft het College van Bestuur zich bereid verklaard samen met de Commissie Onderwijs, Wetenschap en Maatschappelijke Dienstverlening de criteria te bekijken op grond waarvan boekhandel Leiter-Nypels vorig jaar is gekozen als academische boekhandel. Daarna zal het College op grond van zijn eigen bevoegdheden beslissen of er redenen zijn om de keuze in heroverweging te nemen.

In een motie had de raad het College gevraagd meteen tot heroverweging over te gaan, maar zo ver wensde het niet te gaan. Naar aanleiding van de felle discussie die zich in de voorgaande raadsvergadering had voorgedaan over de kwestie, die een testcase is geworden voor de verhouding tussen de raad en het college, had de universiteitsbibliothecaris op verzoek van het college

onderzocht of boekhandel Leiter-Nypels zich gehouden had aan de toezeggingen waarmee men de klandizie van de universiteit in de wacht had gesleept. Het onderzoek maakte weinig indruk op de raad. Studente Irene Soeters kwam met een filibusterachtige waslijst vragen en de voorzitter van de commissie OW&MD, Henk Hoogland, kwam met de uitslag van een privé-enquête, die vernietigend was voor Leiter-Nypels. Hij was het tenslotte ook die de motie indiende die het college na intern beraad gedeeltelijk overnam.

Het volgende bedrijf van de boekhandelaire speelt zich af op 29 maart, wanneer het College aan de raad verslag uitbrengt van de bezinning op de criteria, die volgens de indieners van de motie kennelijk te licht zijn geweest.

JH

Incognito

Probeer Deetman, nu hij door het College van Bestuur persona non grata is verklaard, in vermomming de stad Maastricht te bezoeken? Nee, de minister had zich samen met zijn ambtgenoot van Justitie Korthals Altes beschikbaar gesteld voor een van de meest verfoeilijke uitwassen van het moderne carnaval: de mannetjesmakerij waarmee veel carnavalsverenigingen de publiciteit zoeken, net als de twee lolbroeken op de foto.

Extramuraal onderzoek komt niet uit de verf

Wetenschapscommissie stelt nieuwe prioriteiten in onderzoek

Na een uitgebreide studie heeft de interfacultaire wetenschapscommissie van de Medische en de Algemene Faculteit een lijvig rapport op tafel gelegd dat zonder twijfel ingrijpende gevolgen zal hebben voor het onderzoeksbeleid van beide faculteiten. Alle bestaande onderzoek is grondig doorgelicht en komt naar het oordeel van de commissie in aanmerking voor handhaving, herschikking of verdwijning. Tot de eerste categorie behoren alleen de projecten Hart- en Vaatziekten, dat zelfs versterkt uit de operatie te voorschijn komt, en Onderwijs van Onderzoek. Tot de tweede categorie behoort het grootste deel van de bestaande onderzoeksprogramma's. De Wetenschapscommissie heeft een aantal nieuwe thema's voor onderzoek bedacht die beantwoorden aan de criteria gehanteerd worden als de vraag aan de orde komt hoe het onderzoek moet worden gefinancierd. Vervolgens is door 'informateurs' bekeken in hoeverre de bestaande onderzoekscapaciteit zulke programma's kan dragen. Voor de meeste thema's blijkt volgens de Wetenschapscommissie inderdaad een draagvlak aanwezig, voor andere niet of nog niet.

Verscheidene elementen van de bestaande onderzoekscapaciteit bleken in geen enkel thema te passen. Voor bepaalde capaciteitsgroepen betekent dat een dreigende vermindering van het onderzoekersbestand, die varieert van een minieme ingreep bij enkele klinische groepen tot een complete of nagenoeg complete verdwijning van het onderzoek, zoals bij Immunologie en Microbiologie. Zij zijn in de eerste ronde de belangrijkste slachtoffers van de bezuiniging van 1,2 miljoen op onderzoek, die de Maastrichtse medische faculteit in het kader van de TVC-operatie is opgelegd.

Dat wil overigens niet zeggen dat die groepen zonder herkansing gereduceerd worden tot pure onderwijscapaciteitsgroepen. Met de aanbevelingen van de Onderzoekcommissie zijn in deze ronde pas 90 WP-plaatsen gemoed. Volgens schatting zijn er uiteindelijk 128 plaatsen te vergeven. Voor de 38 nog niet vergeven plaatsen liggen in totaal 37 claims op tafel. Ogenscheinlijk is er dus geen vuiltje aan de lucht: de capaciteit lijkt in evenwicht met het aantal vergeven en geclaimde plaatsen. Maar de schatting is volgens de meeste betrokkenen te optimistisch en bovendien wordt ervan uitgegaan dat onderzoekers, die op de ene plaats overbodig worden, op een andere plaats wel tot hun recht komen. Als er al sprake zal zijn van een evenwicht tussen vraag en aan-

bod, kan ontslag dus niet worden uitgesloten. Maar ook al wordt de WP-formatie ingekrompen, er mag nooit sprake zijn van gedwongen ontslagen, zo luidt de opdracht van het College van Bestuur aan de faculteiten. Inkrimping van het personeelsbestand mag alleen plaatsvinden via natuurlijk verloop of via natuurlijk 'beloop' zoals in het faculteitsbestuur fijntjes wordt genuanceerd.

De huidige hoofdprojecten Immunologie en Oncologie, Sport en Gezondheid, Leefwijze en Gedragsverandering, Beleid en Beheer van Gezondheidszorgvoorzieningen, verdwijnen geheel of komen alleen in sterk gewijzigde vorm terug, soms als deel van een nieuw project. De waardevolle elementen van de verdwenen hoofdprojecten worden ondergebracht in de nieuwe thema's Voeding (dat evenals Hart- en Vaatziekten de topstatus van 'zwaartepunt' krijgt), Arbeid en Gezondheid, een geherstructureerd thema Beleid en Beheer van Gezondheidszorgvoorzieningen en Perinatologie. Enkele thema's die door de Wetenschapscommissie waren voorgesteld krijgen voorlopig de status van 'kristalliseerkern', die na gebleken waarde kan uitgroeien tot hoofdproject. Een zodanige status is weggelegd voor de thema's 'Oncologie', 'Normaal en abnor-

(vervolg op pagina 5)

Kortzichtig?

In een ingezonden brief met bovengenoemde titel, maar dan zonder vraagteken, neemt Jos Welie de moeite om aandacht aan mij te besteden. Hoewel ik niet weet of het wel serieus bedoeld was, toch hartelijk dank hiervoor.

Er wordt gerefereerd aan een artikel van 16-2-84 in De Observant („Onchristelijke botsing U-raad, CvB"). Ik heb me ook afgevraagd of ik hierop moest reageren; er werd namelijk fout geciteerd. De uitspraak dat als je een katholieke leerstoel accepteert, je ook de Centruumpartij niet kunt weigeren, is namelijk niet van mij, maar van collega-raadslid Irene Soeters. (Ik had echter geen zin om een sterk onderbezette redactie verwijten te maken, dus reageerde niet). Als Irene bedoelt dat je inhoudelijke criteria moet hanteren bij het accepteren van bijzondere leerstoelen, ben

ik het volledig met haar eens. Als voorbeeld geldt dan dat je een leerstoel van de Centruumpartij ook niet wilt toelaten. Om zo maar de RK kerk en de CP op één hoop te gooien gaat mij te ver (en Irene waarschijnlijk ook). Wel blijf ik mijn bedenkingen tegen de RK leer houden, daarin gesteund door vele katholieken. Zo sprak de diocesane pastorale raad van het bisdom Haarlem zelfs uit dat de kerk de vrouw en menselijke seksualiteit afwijst en door discriminatie van vrouwen de ontplooiing van leden tegenhoudt (Volkskrant 2-3-84). Om toch even op de brief van Jos Welie zelf terug te komen; Jos hanteert nogal suggestief taalgebruik: ik ga bijzonder fascistisch/communistic te werk, indien(...) ik dingen met geweld te lijf ga door ze te verbieden. Ga ik nou fascistisch/communistic te werk of niet? Zo ja, wie heb ik in zijn grondrechten aangetast?

Volgens de democraat Welie moet ik als vertegenwoordiger de belangen

van meer dan alleen mijzelf en mijn geestverwanten behartigen, al is deze laatste groep nog zo groot. Jos kan wel beweren dat ik zeg dat ik de belangen van "de student" behartig, maar dat is onzin. Jos, "de student" bestaat niet.

Ik zit in de U-raad op basis van een programma en als NSEM-lid. Ik ben, via de ledenvergadering van NSEM, aanspreekbaar en controleerbaar op wat ik in de raad doe.

Als een godheid dan zegt hij dat hij mij, een nauwelijks volwassen studentje, niet de zalige zekerheid zal ontnemen dat ik meen zeer veel levenswijsheid in pacht te hebben. Als of de twee millennia oude Wereldkerk zelve mij toespreekt via het medium van een minstens net zo onvolwassen eerstejaars studentje. Bibberend kruipt de "alle-studenten" vertegenwoordiger in een hoek en neemt zijn nieuwe U-raadsstukken door.

Peter Hilderink

P.S. Jos, zullen we eventuele verdere correspondentie maar in de Theezee voeren?

Een sprookje?

Er was eens een heel mooi groot klooster, met een zeer fraaie tuin, in een heel oude prachtige stad. Mannen in lange rokken togen van alle plekken in de wereld naar dit heerlijke oord. Eenmaal daar gingen ze voor vele duistere redenen ineens uit de rok en in de broek en nog erger... uit het klooster.

Dit arme gebouw kwam dus helemaal leeg te staan en alleen de trouwe dienaars bleven achter om de ramen te wassen, de tuin te verzorgen en wat dies meer.

Dit werd wel bar gevonden in het Haagje. Er moest iets gebeuren met die lege cellen in dat gebouw. De mijnwerkers er misschien inzetten? Ach neen, die willen maar duiven houden en daar zijn er al zo veel van. De cellen opvullen met wie, met wat?

Ja, als alle overwegingen dan op niets uitlopen, dan denkt men wel eens aan de jeugd en in dit geval aan studenten. Dus een universiteitje voor dat zonnige hoekje van Nederland. Aldra werden de cellen opgevuld met de lieden, die deze studenten, al of niet merkbaar, zouden begeleiden. Toen kwam het probleem dat er niet genoeg celletjes waren voor al die broodnodige denkers en werkers. Dit werd heel eenvoudig opgelost. Men

maakte een overzichtje met aanduidingen van wie het belangrijkste was en die kreeg de grootste cel. De minder belangrijke kregen een iets kleinere cel en zo werd dat keurig afgehandeld op papier en dus ook in de praktijk uitgevoerd.

Nu komt het wel eens voor dat op papier alles er erg leuk en fraai uitziet, maar dat de praktijk iets minder rooskleurig is. De erg belangrijke moeten namelijk veel reizen om te laten zien hoe belangrijk ze zijn en dus de grote cel blijft gepoetst en wel leegstaan. De minder belangrijke, die dus in hun cel moeten blijven, zitten in hun kleine hokjes vlijtig te zwoegen.

Maar... wat was er vergeten op papier, of misschien liever over het hoofd gezien, er was nog een gradering in belangrijkheid. De gradering tijdelijk. Wat te doen met zulke figuren, die zelfs de euvele moed hebben om tijdelijk twee of drie jaar te blijven, of alleen maar 7/8, of 3/4 te werken. Toch zeker veel te ingewikkeld, die tellen niet mee. Maar moeten zij dan met bureau heen en weer hollen om deze vreemde tijden op te vullen? Of mogen zij misschien om toch in de stijl van het klooster te blijven, als engeltjes ergens gaan hangen?

Een verdwaalde engel, op zoek naar een béetje ruimte

Paarltes

Gezocht: kamer in vrij huis (lieft in centrum), max. f 300,- incl. Irene Wouters (1e j. AF), tel. 431861.

Brochure Betere Economie (geen recessie meer) toez. na gir. van f 7,50 op 1837878 van H. Dalebout, pb. 3341, A'dam.

T.k.a.: snelle zeilboot „Stern" i.z.g.st. 17 m² zeil, 4 pk bhm Evinrude, incl. dekzeil, spinn. en vele acces., tel. 043-433177.

Te koop: gevraagd: een campingbedje, tel. 043-470259.

Fransman geeft Franse en Spaanse conversatieles en grammatica, ook overdag. Tel. 478746.

Goed doel!

Wanneer u uw klerkast opruimt, gooi de kleren (dames-, heren- en kinderkleding) e.d. dan s.v.p. niet weg, maar breng ze (of bel tst. 304 hoofdgebouw RL) naar Ilse Veerkamp, AJZ. Bestemd voor zeer goed doel. (Sociaal werk in Maastrichtse wijk).

'N PAAR STELLINGEN VAN DE MEEST GEPROMOVEERDE DRUKKER

Krips Repro - drukker van de meeste proefschriften in Nederland - stelde een aardig stellingenboekje samen. U ontvangt het als u uw dissertatie in productie geeft bij Krips Repro. Bel voor informatie met de afdeling Dissertaties.

**krips
repro
meppel**

Kaapweg 6, 7944 HV Meppel
Postbus 106, 7940 AC Meppel
telefoon 05220-53731

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersstraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester),
Hans Lensing (secretaris),
Erik de Graaff
Evelyn de Leeuw
(redactieafgevaardigde)
G.J. Tangelder

Redactie

Walter van Brce, Ton Hamelers,
Jacques Herraets (cindredakteur),
Evelyn de Leeuw, Appie Lucmans,
Maurice van der Sangen, Luc de Witte.
Redactie-assistente:
Edith Goppel
Koördinator Voorlichting:
Sjonk Ritmeester
Grafische vormgeving:
Guus van Rooy
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Tekeningen: Pascal Oost,
Olivier Roosenburg,
Raph de Haas
Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paarltes):
Yvonne Stevens, toestel 302
Tarieven op aanvraag
Paarltes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het
landelijke samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), THB (Tilburg),
TH-berichten (Eindhoven),
THT-nieuws (Twente), KU-nieuws
(Nijmegen), Universiteitsblad
(Utrecht), Universiteitskrant
(Groningen) en Wagening
Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker,
Lin Tabak.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 50743*
telex 56173 leiny nl.

Nieuw overlegorgaan voorgesteld

Colleges willen contact met minister zelf in de hand houden

Een nieuw op te richten 'overlegorgaan Nederlandse universiteiten' zou vanaf eind 1985 het enige centrum moeten zijn waarbinnen onderling overleg en samenwerking tussen de instellingen van wetenschappelijk onderwijs gestalte krijgen. Dat vindt een door de gezamenlijke colleges van bestuur ingestelde studiegroep, die onder leiding van de Nijmeegse collegevoorzitter, ir. Willy van Lieshout, een voorstel heeft uitgewerkt voor de toekomstige overlegstructuur in het WO na de aangekondigde opheffing van de Academische Raad.

Anders dan de commissie-Slagter ziet de stuurgroep niets in een landelijk orgaan dat de bevoegdheid zou krijgen om bepaalde beslissingen op te leggen aan de afzonderlijke universiteiten en hogescholen. Aan de autonomie van de instellingen mag niet worden getornd. Overleggen en samenwerken dient te geschieden op basis van vrijwilligheid. Anderzijds, schrijft de stuurgroep, 'zal de nieuwe organisatie alleen adequaat kunnen functioneren vanuit de loyale erkenning door de instellingen als hét centrale overlegorgaan van het WO.'

Wat onder meer betekent dat alle bestaande circuits en deelorganisaties van de instellingen onderling worden opgeheven; randstichtingen en organen zullen te zijner tijd in de nieuwe organisatie worden opgenomen. In tegenstelling tot Slagter wil de studiegroep het landelijk overlegorgaan wel degelijk vertakkingen geven op het niveau van disciplines en faculteiten. Daartoe zal men speciale disciplineorganen in het leven roepen, waarin faculteitsbestuurders elkaar regelmatig ontmoeten voor onderling beraad.

Wat het centrale niveau betreft komt de zaak geheel in handen te liggen van de colleges van bestuur, waartoe in beginsel ook dat van de Open Universiteit zal behoren. Zij

leveren elk een bestuurslid voor het overlegorgaan, dat in ieder geval gedurende de opbouwperiode een full-time voorzitter zal kennen. De studiegroep benadrukt wél, dat waar de interne verdeling van bevoegdheden binnen de instellingen dit vereist, de colleges van bestuur in het overlegorgaan zullen moeten opereren binnen de door hun universiteitsraden gestelde kaders.

Een belangrijke taak van het overlegorgaan zal liggen in de voorbereiding van het multilaterale overleg met de minister in de zogenaamde Overlegkamer Wetenschappelijk Onderwijs. In de Overlegkamer worden alle aangelegenheden besproken die de instellingen gezamenlijk betreffen: algemene aspecten van taakverdeling, onderwerpen als de WWO '84, de BUWP, voorwaardelijke financiering en dergelijke. Het blijft daarbij altijd mogelijk, aldus de werkgroep van Lieshout, dat de instellingen het in hun vooroverleg niet op alle punten eens zijn geworden en met uiteenlopende standpunten de Overlegkamer ingaan. Het gesprek over zaken die specifiek de belangen van één instelling raken, blijft voorbehouden aan het bilaterale overleg tussen het departement en de afzonderlijke universiteiten en hogescholen.

Zoals bekend wil minister Deetman zich in de toekomst laten bijstaan door een Adviesraad Hoger Onderwijs (ARHO), samengesteld uit door hem aan te wijzen onafhankelijke deskundigen. Het wetenschappelijk onderwijsveld zelf behoudt zich echter ook uitdrukkelijk het recht voor om gevraagd of ongevraagd advies uit te brengen over allerlei ontwikkelingen, al dan niet naar aanleiding van uitspraken van de ARHO. Die adviezen zal men formuleren in het nieuwe overlegorgaan, dat gaat optreden als 'enige officiële spreekbuis van het WO'.

Door naar buiten toe een zo groot

mogelijke eendracht ten toon te spreiden, zouden de instellingen tevens bijdragen aan een 'betere imagovorming' van het wetenschappelijk onderwijs. Verzorging van de publiek relations van het WO wordt door de studiegroep van Lieshout opgevoerd als een expliciete doelstelling van het overleg orgaan van waaruit de instellingen verder bijvoorbeeld hun algemene contacten met het hoger beroepsonderwijs, het bedrijfsleven en het buitenland zouden moeten onderhouden. Permanente sectoroverlegorganen, bezet door collegeleden of daartoe gemandateerde universitaire ambtenaren, zullen het voorwerk op bepaalde beleidsterreinen verrichten: onderwijs en onderzoek, personele aangelegenheden, studentenbeleid. Wat dat laatste betreft stelt de studiegroep tevens de instelling voor van een studentenadviescommissie.

Deze commissie bestaande uit studenten die 'vanuit hun eigen betrokkenheid bij dit beleid deskundig zijn', zou een adviseursrol krijgen ten dienste van het dagelijks bestuur van het overlegorgaan. Het nationale overlegorgaan moet als rechtspersoon - gedacht wordt aan de verenigingsvorm - maar ook financieel onafhankelijk van de overheid kunnen functioneren, menen Van Lieshout en de zijnen. Daarom zullen de instellingen zelf de kosten moeten dragen, met name die van het ambtelijk apparaat dat men nodig zal hebben. De studiegroep acht de aanwezigheid van een centraal bureau gewenst. Hoe groot dit moet worden weet men nog niet, de kosten worden voorlopig op enige miljoenen per jaar geraamd. Wat de lokatie van het overlegorgaan met bijbehorend bureau betreft gaat de keuze tussen Den Haag of - en daaraan geeft de studiegroep de voorkeur - een plaats in het geografische midden van het land', Utrecht dus.

KU-Nieuws/Gert Bielderman

'Vreemdelingen' verbannen naar derde jaar

Juristen laten blok vallen

De voortvarendheid waarmee het onderwijs aan de juridische faculteit de afgelopen twee jaar is aangepakt, begint de uitvoerders op te breken: zij zijn alleen nog maar met onderwijs bezig en komen aan andere bezigheden, zoals onderzoek, nauwelijks meer toe. De faculteitsraad heeft nu een rapport van de Onderwijscommissie vastgesteld, waardoor de onderwijslast van het wetenschappelijke personeel wordt teruggedrongen ten gunste van andere bezigheden. De belangrijkste maatregel is dat er in de eerste twee jaar niet zes, maar vijf blokken overblijven. Uit het eerste jaar verdwijnt 'Actoren in het Recht' en uit het tweede jaar het veelbesproken blok 'Vreemdelingen'.

De hoge onderwijsbelasting van medewerkers is vorig jaar in beeld gebracht door Karl Dittrich. Volgens zijn berekeningen zal bij een bestand van 70 WP-leden en bij een instroom van 330 studenten (dat aantal wordt dit jaar gehaald) een medewerker per jaar moeten rekenen op vijf tutorschappen, de begeleiding van vier doctoraalscripties en vier stages, het nakijken van 76 opstellen, 15 gewone scripties en 330 essayvragen. Dat alles zou hem vijftig procent van zijn tijd kosten, alleen besteed aan de uitvoering van het onderwijsprogramma.

De vraag om structurele verlaging van de onderwijslast is tenslotte voor advies neergelegd bij de Onderwijscommissie, die volgens

voorzitter prof. mr. Jeppe Balkema moeilijke keuzes heeft moeten maken. "Als je zo'n ingreep voorstelt raak je emoties, om het even welk blok je eruit haalt. Maar de ingreep betekent nooit dat je ineens minder goede juristen gaat afleveren. De materie die in die blokken zit komt op andere plaatsen weer terug". Het blok 'Vreemdelingen', dat de toelating, het verblijf en de eventuele uitwijzing van vreemdelingen tot onderwerp heeft, komt nu als keuzeblok terug in het derde jaar. 'Actoren in het rechtsbedrijf' verdwijnt als blok, maar veel van de inhoud komt terug in andere blokken zoals bijvoorbeeld 'Regelgeving'. 'Actoren' was duidelijk het minst gewaardeerde blok uit het eerste jaar, terwijl 'Vreemdelingen' er in het tweede jaar werd uitgepikt omdat het de minste aanknopingspunten bevatte met algemene juridische leerstukken.

Het resultaat van het schrappen van de blokken is dat er nu langere on-

Geef W.I.L. nóg een boekensteun cadeau

Ik heb de boekhandel aan het Vrijthof altijd een van de aardigste boekhandels van Maastricht gevonden en W.I.L. heb ik ook van het begin af aan wel gemogen.

De boekhandel, van waaruit vroeger geloof ik nog eens de VPRO of de VARA heeft uitgezonden, ziet eruit alsof je erin zou kunnen wonen en suggereert het bereikbare ideaal, dat je ooit zelf zoveel boeken zou kunnen bezitten. Een soort Martyrium van Canetti, als het ware. W.I.L. - voor wie de vondsten van de rector niet goed volgt: Wetenschaps Industrie Limburg - is een stunt van organisatorische innovatie om de kortzichtige beknibbelzucht van bezuinigende bovenmeester Deetman ten aanzien van het onderzoek te kunnen ontlopen. Het gaat in goed Nederlands om het creëren van transferpunten voor de omringende buitenwereld, die onze universiteit zo dierbaar is.

De RL timmert dus aan de weg. Waarmee haalt zij nu weer eens de spotzieke curiositeitsrubrieken van de landelijke dagbladers? Is het niet met het manhaftig besluit om meergenoemde bovenmeester een voor hem ongetwijfeld zeer vervelde visite te besparen, dan toch in ieder geval met een inderdaad bespottelijke boekhandeldruzie. Het gezelschapsspel, dat universitaire democratie heet, zet een meester in de rechten,* een doctorandus in de economie en een doctor in de biochemie op het bord, die dobbelend met een miljoenenomzet en de plaatselijke werkgelegenheid in Eindhoven uitkomen en dan door de brede afspiegeling van onze eigen populatie in de put worden geholpen, waar slechts het verstrijken van hun ambtstermijn hen écht uit zal kunnen helpen. Een gewone burger zal wel niet in staat zijn om dit beleid te begrijpen.

Het valt inmiddels in het bewuste boekenfiliaal, omineus gelegen in de Wolfstraat = homo homini lupus, te prijzen dat het op een hoekje van de eerste etage haastig de surrogaten van De Slegte (is dat als landelijk concern geen goede universitaire boekhandel?) heeft ingeruild voor enkele medische zakwoordenboeken, andere handwerken en een kast vol losbladige edities.

De getroffen boekhandel laat zich overigens ook niet onbetuigd. Ik ontving tenminste een ferm Reddingsplan, dat naar de spitsvondige naam Boekensteun luistert (inlichtingen 043-50054 of 18704). Het komt er op neer, dat met mij nog 119 andere sympatisanten voor f 1000,- (zegge duizend gulden) borg moeten staan om een bedrag van f 100.000,- (zegge honderdduizend gulden; van elke 6 sympatisanten wordt er kennelijk 1 insolvel geacht) te kunnen lenen bij de in Zeist gevestigde Triodosbank, die met een wat bedroefd stemmend onomatopoeie althans bij mij associaties met een noodlijdend toneelgezelschap oproept.

Waarom is in plaats van de mededeling dat deze actie wordt gesteund door „de onlangs opgerichte culturele stichting KLOP” (zo staat het echt in het pamflet) niet bv. de B.V. Boekensteun opgericht, met aandelen in kleine coupures (f 100,-) voor 1200 culturele Maastrichtenaars en voor studenten en medewerkers. Die hebben dan tenminste op papier nog iets te zeggen. Voor de aandeelhoudersvergaderingen kan dan de vergadertijd van de Universiteitsraad worden benut en de Raad van Commissarissen wordt qualitate qua gevormd door het College van Bestuur.

Dit idee kan verder worden uitgewerkt naar de B.V. W.I.L., moeder-vennootschap van de B.V. Boekensteun, met een knusse vestiging aan het Vrijthof en op de vrachtauto's „Transferpoints all over Europe”. Vanuit de gedachte dat je aan één boekensteun niets hebt kan de Triodosbank zich in dit model richten op het inmiddels zeltogend filiaal in de Wolfstraat. Maar het motto moet blijven: „Waar een W.I.L. is, is tenminste een boekhandel weg”.

Frans van Wijmen

* „...Eén man is geen man”, zie *Observant* 29 februari 1984, p. 5

derwijsvrije periodes ontstaan met Kerstmis en Pasen, die de studenten kunnen benutten voor het schrijven van hun opstel en de docenten aan het verrichten van wetenschappelijk onderzoek. "Daar komen we nu nauwelijks aan toe", zegt Balkema. "Jonge medewerkers krijgen bij ons de gelegenheid zich twee keer per jaar drie maanden lang met onderzoek bezig te houden, maar voor de anderen is het hier echt een onderwijsfaculteit. De mensen hebben echt het gevoel dat ze door het vele

onderwijswerk nergens anders aan toekomen; het werk raakt te zeer versnipperd. Daar komt nog bij dat je hier docent in het recht bent en niet docent op een bepaald vakgebied.

Door de thematische aanpak moet je je voor het onderwijs met een breed gebied bezighouden, terwijl iemand die in Groningen strafrecht doceert, zich nooit, normaal gesproken, nooit hoeft te verdiepen in het civiel recht".

J.H.

Pais op de bres voor tweede fase

Oud-minister dr. A. Pais van Onderwijs heeft recent felle kritiek geuit op zijn ambtsopvolgers. Zij verzuimen inhoud te geven aan de tweede fase van het wetenschappelijk onderwijs. Daarmee wordt een rechtstreekse aanval gepleegd op de intellectuele en economische groeimogelijkheden van ons land, aldus de ex-bevindingsman. Pais sprak op de Eramus Universiteit te Rotterdam ter gelegenheid van de uitreiking van de eerste doctoraalbul aan een twee-fasenstructuur opgeleide student. Volgens Pais, zelf indiener van de met twee-fasenstructuur, mag invoering van de wet niet zomaar een bezuinigingsmaatregel worden genoemd. „Zelfs al zouden we in Nederland in het geld zwemmen, dan nog was een twee-fasenstructuur voor ons hoger onderwijs noodzakelijk”, zo stelde hij. Volgens Pais biedt deze structuur een kans om vorm te geven aan „hoger onderwijs voor velen” en wordt er maatschappelijke en individuele verspilling mee tegengegaan. De tweede fase van universitaire opleidingen, zou de mogelijkheid bieden voor de opening van „centres of excellence” in ons land. Volgens Pais zijn pogingen de tweede fase uit te hollen of te ondermijnen niet alleen bijzonder dom en kortzichtig, maar ook levensgevaarlijk voor 's lands toekomst.

(Folia Civitatis)

Goede promotor promoveert promotiekansen

Een succesvolle promotie is in vele gevallen niet zozeer een maat voor de kwaliteit van de promovendus, maar minstens ook van zijn/haar promotor en de betrokken afdeling. Begeleiding, aan- of afwezigheid van een deugdelijk onderzoeksbeleid, organisatie van onderwijs en onderzoek spelen een bepalende rol bij de duur van het promotie-onderzoek en de eventuele overschrijding van de maximum gestelde termijn

van zes jaar. Dit is de voorzichtige conclusie die men mag verbinden aan een steekproef gehouden onder Nijmeegse poolmedewerkers. Dat sommige mislukken, anderen met vertraging slagen, en slechts weinigen zonder al te grote problemen hun doel bereiken is deels te verklaren uit individuele factoren, maar er zijn daarnaast structurele factoren aan te wijzen.

Een promotie-onderzoek ingebed in een samenhangende onderzoekslijn maakt meer kans van slagen dan een wellicht originele, maar uit zijn krachten gegroeide hobby. Tijdelijke medewerkers, poolmedewerkers of assistenten behoren in het jargon der universitaire beleidsmakers tot het structureel flexibele deel van de WP-formatie. Van hen wordt verwacht dat ze binnen een bepaalde termijn een flink stuk onderzoek doen en dat vervolgens afronden middels een promotie. In zeldzame gevallen lukt dit binnen de minimum termijn van vier jaar, maar meestal bestrijkt dit de maximum vastgestelde termijn van zes jaar. In een niet te verwaarlozen aantal gevallen vindt de promotie pas plaats als de medewerker de universiteit al heeft verlaten en een beroep heeft moeten doen op de gemeentelijke Sociale Dienst.

(KU-nieuws)

Corps doet (wat) aan discriminatie

Nadat een kleurlinge haar lidmaatschap van de traditionele Groningse studentenvereniging Vindicat had opgezegd, omdat zij op grond van haar huidskleur werd gediscrimineerd, is er nu een voorstel ingediend voor een in de reglementen op te nemen artikel om discriminatie binnen de vereniging tegen te gaan. Degenen die zich aan discriminatie schuldig maken, kunnen op grond van dit artikel adequaat gestraft worden met schorsing van de sociëteit, van bepaalde functies of waardigheden, als lid van de studentenvereniging maar kunnen ook geroyeerd worden. Het voorstel is in de corpsvergadering van begin maart aangenomen.

(UK-Groningen)

Goede docent verdient bescherming

Kwalitatief goed onderwijs zou eenzelfde soort bescherming moeten genieten als het onderzoek, waarbij via het systeem van de voorwaardelijke financiering bepaalde projecten voor lange tijd kunnen worden veiliggesteld.

Dat stelt een werkgroep van de Academische Raad, die de consequenties van de TVC-operatie voor studenten naging, in haar begin dit jaar uitgebrachte rapport „Student en Taakverdeling”. De voorwaardelijke financiering beschermt in principe onderzoeksprojecten, maar in praktijk komt dit neer op positieve bescherming van mensen, aldus prof. dr. S. Wieggersma, voorzitter van de werkgroep. Het komt zelden voor dat wetenschappers even goede docenten als onderzoekers zijn. Het is geen regel, maar in het algemeen is er een nulcorrelatie tussen de kwaliteit als onderzoeker en als docent. Bij de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen wordt geselecteerd op basis van onderzoekskwaliteiten, waarbij je op den duur een gezelschap zou kunnen krijgen van goede onderzoekers, maar waarin de docenten nog steeds van „doorsnee” kwaliteit zijn.

Volgens Wieggersma zou er naast de voorwaardelijke financiering een tweede stroom moeten worden gecreëerd, waarin de docenten met een plusje terecht kunnen komen. Wat voor vorm de bescherming van het onderwijs zou moeten krijgen kon Wieggersma nog niet zeggen.

(KU-nieuws)

Friesland gered

De problemen tussen de provincie Friesland en minister Deetman van onderwijs over een alternatief voor het wetenschappelijk onderwijs zijn opgelost. Ter compensatie van het verlies van de „Algemene Faculteit” heeft de provincie Friesland van de bewindsman een hogere opleiding voor het openbaar bestuur aangeboden gekregen. Daarnaast zullen in Leeuwarden de door de RUG verzorgde propaedeutische Rechten en Economie van start

kunnen gaan, alsmede Techniek en Landbouwwetenschappelijk onderwijs die de TH-Twente heeft toegezegd. De minister heeft bovendien toegezegd het Friese HBO bij de komende TVC-operatie voor het HBO-onderwijs te zullen ontzien.

Minister Deetman heeft zich genoopt gezien een uitzonderlijk alternatief aan te bieden, waarbij de ISP-subsidie van 25 miljoen gulden, die oorspronkelijk voor de financiering van de Algemene Faculteit was uitgetrokken, zal mogen worden besteed aan een HBO-instelling met de opleiding van hoge staffunctionarissen voor de overheid, een soort Nijenrode voor ambtenaren dat in ons land – in tegenstelling tot onze buurlanden – nog niet bestaat. De ambtenaren moeten uiteraard vertrouwd gemaakt worden met de informatica, zodat Friesland een aardig graantje mee kan pikken van de informatica-stimuleringspot.

Minister Deetman heeft zelfs beloofd dat Friesland in dit opzicht „een voorrangspositie ten opzichte van andere provincies” zal kunnen krijgen.

(UK-Groningen)

RWW-gekoppelde studiebeurs

Eind maart zal minister Deetman een nieuw studiefinancieringsplan bekendmaken. Het nieuwe stelsel zou slechts betrekking hebben op studenten tussen 18 en 27 jaar, waarbij de maximale hoogte van de studietoelage wordt gekoppeld aan de RWW-uitkeringen voor jongeren van dezelfde leeftijd. Er zijn echter nog problemen rond de ziekenfondspremie, die de bewindsman voor de studerende wil betalen. De maximale studietoelage is momenteel 895 gulden per maand. Voor 18- tot en met 20-jarigen is de RWW-uitkering 707 gulden per maand. Die jongeren hebben echter recht op ziekenfondsdeelnamen. Boven de 20 jaar loopt de RWW-uitkering geleidelijk op tot 1012 gulden. De studietoelage zou uit drie delen gaan bestaan. Een door de ouders te betalen bedrag van 7000 gulden, met daarnaast een ouderlijk-inkomensafhankelijke beursverstrekking. Voor het res-

terende geld kan de student een rentedragende lening afsluiten.

(U-bla)

Maastricht bij vrouwenstudies op achterste bank

Vijf jaar geleden werd de eerste hoogleraar vrouwenstudies benoemd, in Wageningen, nu hebben bijna alle Nederlandse universiteiten en hogescholen soortgelijke leerstoelen. De grondgedachte is dat veel publicaties spreken is dat vrouwenlijke wetenschappers aan alle universiteiten en hogescholen en bij elke studierichting onderzoek zou moeten kunnen doen alleen ten behoeve van sexegenoten. Het nieuwe van deze jongste tak van wetenschap is de uitgesproken emotionele betrokkenheid bij degene voor wie het onderzoek gedaan wordt; bij de vrouwen is nog steeds het „tweede geslacht” vormende. Na tien tien emancipatie mag je rustig stellen dat het idee vrouwenstudies wat tel heeft geschoten aan alle universiteiten. In 1979 werd in Wageningen de eerste hoogleraar vrouwenstudies geïnstalleerd en aan alle universiteiten en hogescholen, met uitzondering van Maastricht, zijn inmiddels medewerksters vrouwenstudies benoemd. In navolging van Nijmegen zullen hoogleraarposten voor Rotterdam, Amsterdam, Groningen en Leiden, ondanks alle bezuinigingen, binnenkort worden vervuld. De wetenschappelijke resultaten van tien jaar vrouwenstudies in Nederland moeten worden gezocht in de keuze van onderzoeksopwerpen, die steeds heel dicht bij vrouwen liggen en die de officiële wetenschap laag liggen of waarbij de vrouwelijke inbreng meestal vergeten wordt: huishoudelijke arbeid, de ontwikkeling van het gezin, bouwen en wonen, vrouwen en de gezondheidszorg, vrouwen op de arbeidsmarkt. Dat vrouwenstudies bloeien blijkt ook uit het succes van de Nijmeegse Winteruniversiteit voor Vrouwen, die december vorig jaar plaatsvond en waaraan tussen de vier- en vijftienduizend vrouwen deel hebben genomen.

(Elsevier Magazine)

Na vijven

Drijfzand en haaietanden

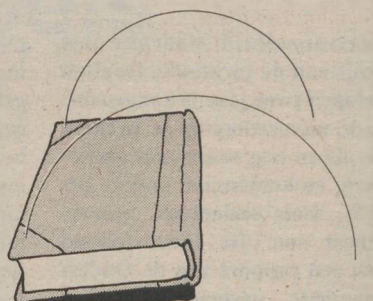
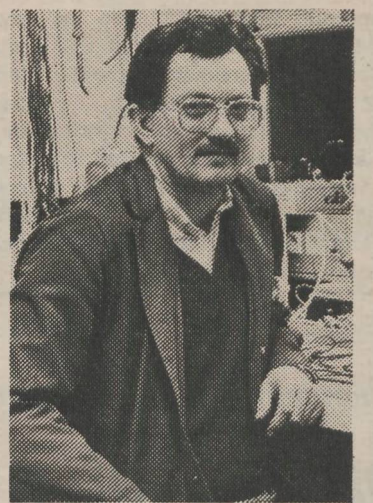
Wim Voncken is één van die schaarse mensen die je overdag op het MBC in een overall ziet lopen. Hij is het toonbeeld van de man op de werkvloer. Wim is hoofdtechnicus bij de Bouwtechnische Dienst, is in het bezit van diverse elektra-diploma's en heeft een installateurs-vergunning. Met de nodige eerbied kijken professoren, medewerkers, studenten en bezoekers naar hem op als hij staande op een trapladdertje leidingen aan elkaar sleutelt. Slechts weinigen die hem dan passeren, weten waar Wim écht met zijn gedachten zit. Op zaterdag 18 februari jl. vierde Wim feest. „Zijn” Heemkundevereniging „De Maastreek” betrok toen officieel de bovenverdieping van het voormalige gemeentehuis van Elsloo. Het hoogtepunt van die feestelijke bijeenkomst was de presentatie van een boek over enkele geologische aspecten van Elsloo en omgeving: „Van drijfzand en haaietanden”. Wim is één van de vier schrijvers van het boek. Het boek telt 54 bladzijden; de bijlagen met tabellen en

tekeningen niet meegerekend. Wim: „Het hadden makkelijk tweehonderd bladzijden kunnen zijn. We wilden er echter een dun werkje van maken dat ook voor leken inzichtelijk is. Het is ons gelukt dat uit te brengen op de dag dat onze vereniging een eigen ruimte kreeg”. „De Maastreek” bestaat sinds 11 januari 1982, heeft inmiddels zestig leden en is onderverdeeld in zeven seksies. Wim is lid van de geologische en van de archeologische seksie. „Geologie is eigenlijk mijn grootste liefde. Er zijn echter zoveel raakvlakken met de archeologie dat ik me ook daar mee bezig hou”. In zijn boek beschrijft Wim ondermeer de zogeheten „laag van Elsloo”: in ééntiende kubieke meter zand zijn eens 327 haaietanden en 355 steenkernen van mollusken (weekdieren) gevonden. „De laag van Elsloo” werd wereldberoemd tijdens de aanleg van het Juliana-kanaal (1929-1934). De graverij van destijds leverde voor de geologie heel wat belangwekkend materiaal op. Wim weet in geuren en kleuren te vertellen

welke toeren zijn uitgehaald om het kanaal om de Elsloose Scharberg (62 m boven ANP) heen te loodsen. De bodem van het kanaal is ter plaatse bijvoorbeeld geasfalteerd. Verder zijn er onder het kanaal buizen gelegd om de afwatering van de berg goed te kunnen regelen. Dat was allemaal nodig vanwege het drijfzand: zandlagen die tussen de löss en andere klei-lagen ingeklemd liggen en door het water dat ze door laten gaan glijden. Wim is helemaal bezeten van geologie. De avonden en het weekend gaan er praktisch geheel aan op. Hij duikt dan soms uren in de boeken. Wim's vrouw en zijn twee dochters (van tien en veertien) staan achter hem. Vooral zijn jongste dochter kan enthousiast meedoen als pa op expeditie gaat. Toch heeft Wim thuis een paar flinke scheldwoorden moeten inkasseren toen hij al teveel tijd besteedde aan de voorbereidingen van de tentoonstelling die tegelijk met de opening van het nieuwe onderkomen is opgezet. „Och ja, dan heb je soms geen tijd meer om te eten”.

Wim is konstant in de weer om allerlei personen, instellingen, musea en bibliotheken te bezoeken. Op de TH-Aken, waar een afdeling geologie is, is hij kind aan huis. Wim draait er zijn hand niet voor om om een vrije dag te nemen en naar de Rijksgeologische Dienst te Haarlem te gaan. Ook in het Mineralogisch en Geologisch Museum te Leiden, op de Landbouwhogeschool Wageningen en de Katholieke Universiteit Leuven (B) kent hij mensen die steeds bereid zijn hem te helpen bij zijn navorsingen. „Ik reis behoorlijk wat af. Per maand ben ik zeker alleen aan benzine-kosten honderd gulden kwijt. Dat moet je ervoor over hebben”.

Op Wim's buro-werktafel, in de kamer naast de BTD-werkplaats, liggen een paar prachtige stenen - uit het Maasgrind. Als je ze bekijkt met een loep, zie je van alles glinsteren. Volgens Wim is dat kwartsiet. De stenen lijken het succesvolle resultaat van dagen rondlopen in de Vuursteen-Eifel en de Ardennen. Wim: „Ik heb ze gevonden bij de ingang van het BMC. Ze liggen daar gewoon voor het oprapen”.

„Na Vijven” is een serie met portretten van mensen die buiten hun studie of werk op de universiteit, een interessante hobby of bijverdienste hebben. Weet of bent u zo iemand? Neem dan contact op met Observant, toestel 319, of kom even langs!

Financiële onafhankelijkheid van ouders ten grave gedragen

Kinderbijslag vervalt, studenten in ziekenfonds en RWW-uitkering als norm in nieuw stelsel van studiefinanciering

Opnieuw staat er een definitieve regeling van de studiefinanciering, waarop nu al ruim tien jaar wordt gewacht, goeddeels in de steigers. Van de vroegere vernieuwende doelstellingen van het stelsel is echter nog maar weinig over. Zo komt er geen uitbreiding van het aantal studerende dat recht heeft op een studiebeurs. Dat was eerder wel de bedoeling, met name voor studerende ouder dan 27 jaar; het nieuwe stelsel geldt uitsluitend voor studerende van 18 tot 27 jaar.

Bovendien zal de onafhankelijkheid van de student ten opzichte van de financiële positie van zijn ouders nauwelijks worden vergroot, behalve voor oudere studenten, die niet thuis wonen. Toch was die onafhankelijkheid het belangrijkste doel van de nota over studiefinanciering, waarmee de toenmalige staatssecretaris Klein van Onderwijs in 1974 het startsein gaf voor de vernieuwing van het stelsel van studiefinanciering.

Nu, tien jaar later, is die gedachte definitief gestruikeld op de extra financiële middelen die daarvoor nodig zouden zijn. Minister Ruding van Financiën wil die niet beschikbaar stellen.

Dit blijkt uit een nog vertrouwelijke notitie van minister Deetman, die door deze is opgesteld na overleg met zijn collega-bewindslieden van Financiën, Sociale Zaken en Volksgezondheid. Over deze notitie vindt momenteel ambtelijk overleg plaats. Eind deze maand of begin april zal het stuk in de Ministerraad worden besproken, waarna minister Deetman zijn notitie naar de Tweede Kamer zal sturen. Deze had hem onlangs gevraagd dit voor 1 mei te doen.

Maximaal 14.500 gulden per jaar

In het nieuwe stelsel kan het bedrag waar een student recht op heeft verschillen van ruim 6000 gulden tot 14.500 gulden. Anders dan in het huidige stelsel zullen de normbedragen afhankelijk zijn van de leeftijd en van de soort onderwijs (hoge of lage studiekosten). Een rol blijft spelen of de student thuis- of uitwonend is.

Uitgangspunt voor de normbedragen vormen de RWW-uitkeringen, inclusief het daarbij behorende vakantiegeld. De hoogte daarvan is afhankelijk van de leeftijd en kan voor thuiswonenden oplopen van 365 gulden per maand voor 18-jarigen tot 470 gulden per maand voor 20-jarigen.

Vanaf 21 jaar wordt in de RWW geen verschil gemaakt tussen thuis- en uitwonenden, maar wel is het de bedoeling om vanaf 1 juli onderscheid te maken tussen werkelijk alleenstaanden en z.g. woningdelers

(in de notitie „samenwonende alleenstaanden” genoemd). De laatste groep zou vanaf die datum de thans nog geldende bedragen met één zevende deel verminderd zien. Deze bedragen liggen momenteel tussen 740 gulden per maand voor 18-jarige „uitwoners” en 1066 gulden per maand voor 23-jarigen en ouder.

Bovenop deze bedragen komt nog een bedrag van rond de 700 gulden per jaar aan studiekosten (voor het WO) en het verschuldigde collegegeld. *De hele hoge collegegelden van ettelijke duizenden gulden, die deel uitmaakten van eerdere plannen, zijn van de baan.*

Bovendien komt bij deze bedragen nog de Ziekentoeslagpremie, die door het ministerie van onderwijs zal worden betaald. Alle studenten komen dus in het ziekenfonds. Over de hoogte van de te betalen premie ligt minister Deetman nog in de clinch met staatssecretaris Van der Reijden van Volksgezondheid.

Deetman wil een lage premie betalen omdat het gaat om jonge, relatief gezonde studenten, maar Van der Reijden heeft de laatste jaren zo veel jongeren uit het ziekenfonds zien vluchten (door de hoge premies) dat hij zich de kans om de verhouding tussen ouderen en jongeren in het ziekenfonds recht te trekken niet wil laten ontgaan.

Eerste 7000 gulden in principe van ouders

Is aldus het normbedrag waarop een student, gezien de leeftijd, de

studie en het thuis- of uitwonend zijn recht heeft vastgesteld, dan wordt dit bedrag in 3 stappen opgebouwd.

De eerste 7000 gulden moeten in principe door de ouders worden betaald. Als deze daar niet (volledig) toe in staat zijn betaalt het ministerie, in de vorm van een niet terug te betalen beurs, die dus kan oplopen van 1 tot 7000 gulden. Is daarmee het normbedrag voor de student bereikt, dan blijft het erbij. Is dat niet het geval, dan kan de student aanvullend een rentedragende lening sluiten, waarvan de maximale hoogte afhankelijk is van het soort onderwijs. Voor studenten aan universiteiten en hogescholen gaat het om een gelijk bedrag van enige duizenden gulden. Het deel dat rentedragend moet worden geleend is voor hen het hoogst, omdat wordt uitgegaan van het begrip „toekomstige draagkracht”. Voor bijvoorbeeld HBO-studenten ligt de maximale rentedragende lening belangrijk lager.

Is ook hiermee nog niet het normbedrag bereikt, dan volgt een derde trap in de vorm van een beurs, die verder onafhankelijk is van het inkomen van de ouders, en eveneens niet hoeft te worden terugbetaald. In kringen binnen het ministerie van onderwijs wordt er op gewezen dat daarmee de onafhankelijkheid van studenten daár 't meest wordt vergroot waar die 't hardst nodig is, namelijk bij de oudere, uit huis wonende student.

Voor ouders met hoge inkomens zal

het nieuwe stelsel een fors hogere aanslag kunnen betekenen, zeker als zij hun kinderen „schuldenvrij” willen laten afstuderen. Vooral bij ouders van oudere studenten kan het voorkomen dat zij, afhankelijk van hun inkomen, eerst ruim tienduizend gulden per jaar moeten opbrengen voordat hun zoon of dochter recht krijgt op een beurs (in de derde stap).

Dat kan overigens ook nu het geval zijn, want de huidige maximale toelage bedraagt zo'n elfeneenhalfduizend gulden, maar daar staat, als ouders de studie zelf betalen, de drievoudige kinderbijslag tegenover. Die kan nu oplopen, afhankelijk van het aantal (studerende) kinderen in een gezin, tot meer dan 6000 gulden.

Kinderbijslag vervalt

De kinderbijslag aan studerende kinderen komt echter te vervallen. De 1,5 miljard gulden die daar nu mee gemoeid is zal worden gebruikt voor de financiering van het nieuwe stelsel, bovenop de 1 miljard gulden die momenteel aan de rijksstudietoelagen wordt uitgegeven.

Daarmee zal het nieuwe stelsel „budgettair neutraal” worden ingevoerd.

Minister Ruding had als eis dat het nieuwe stelsel geen cent extra mag kosten. Dat geldt ook voor de rentedragende leningen. Nog niet bekend is of deze verstrekt worden door het Ministerie van Onderwijs of door de banken, maar het totaalbedrag wordt wel meegerekend bij de kosten van de nieuwe regeling. Minister Ruding noemt dit „budgettair neutraal in ruime zin”.

Voor studenten ouder dan 21 jaar betekent dit dat zij in de toekomst meer te besteden zullen hebben dan voorheen - jongere studenten gaan er op achteruit. Studenten van 21 jaar krijgen in de toekomst ongeveer evenveel als op dit moment.

Bert Bakker/UP

Medisch onderzoek

(vervolg van voorpagina)

maal functioneren van het bewegingsapparaat en 'Gedragsmodificatie op leertheoretische basis'. De laatste twee spelen in op de komst van de studierichtingen Bewegingswetenschappen en Geestelijke Gezondheidskunde. Een apart verhaal is het thema 'Acute en chronische gewrichtsaandoeningen inclusief Rheuma en Revalidatie'. Voor rheuma, dat door de RAWB als een witte vlek in het landelijk onderzoeksveld was gesignaleerd, acht de commissie onvoldoende draagvlak aanwezig, maar revalidatie zou uitgebreid in het Maastrichtse onderzoek opgenomen moeten worden. Niet echter als een apart deel- of hoofdproject, maar als onderdeel van diverse thema's met een goede spreiding over beide faculteiten. De commissie beveelt daarvoor de instelling van een structuurcommissie aan.

Strijd om B-ruimte

De heroriëntatie van het onderzoek binnen de medische faculteit is vooral ingegeven door de gewijzigde financieringsmethodiek die het

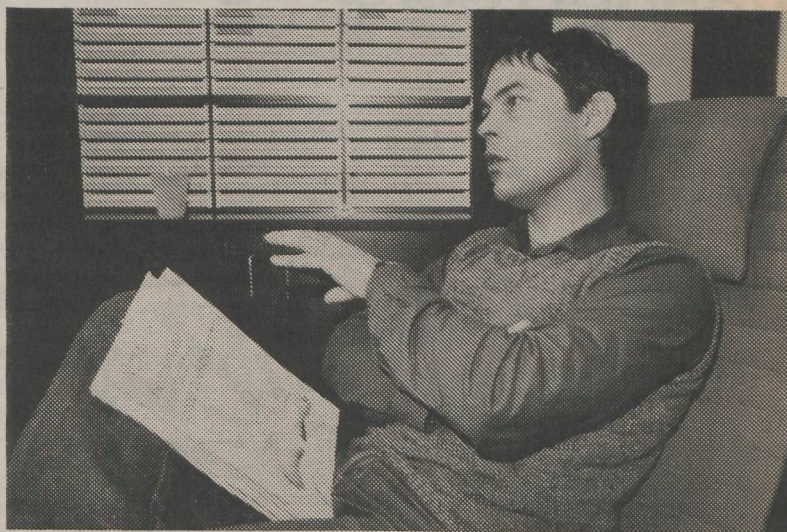
ministerie van Onderwijs sinds vorig jaar hanteert. Daarbij is de kwaliteit mede bepalend voor een deel van de financiering, het zogenaamde B-deel. Momenteel zijn al 54 plaatsen binnen de B-ruimte opgenomen. De medische en de algemene faculteit moeten nog 18 plaatsen binnenhalen om hun maximale B-ruimte van 72 WP-plaatsen te vullen. In de heroriëntatie zijn in totaal plannen voor 31,5 B-plaatsen opgenomen. De wetenschapscommissie juicht de grote concurrentie toe. Bovendien bestaat er een reserve als een of meer plannen in de voorwaardelijke financiering sneuvelen. Wel beseft de commissie dat op een gegeven moment de faculteitsbesturen een selectie zal moeten maken uit de aanvragen die in september dit jaar moeten worden ingediend. Alleen al de uitbreiding van het voedingsonderzoek vergt 15 van de 18 B-plaatsen.

Extramurale zorg

Een ander belangrijk gegeven voor de wetenschappelijke heroriëntatie van de faculteiten was de opdracht die minister Deetman de medische faculteit gegeven heeft om zich nadrukkelijk te oriënteren op de extramurale gezondheidszorg. De

commissie geeft toe dat zij bij haar pogingen aan die wens te voldoen, tot weinig resultaat geleid hebben, vooral omdat zij niet uit de voeten kon met de definitie van extramurale zorg.

Daarom wordt alleen aangegeven waar de deskundigheid in het extramurale veld ligt en in hoeverre de ingediende thema's zich uitstrekken over het extramurale veld. Op grond van die voorstellen moet dan een claim gelegd worden op een deel uit het Vernieuwingsfonds van 10 miljoen gulden dat minister Deetman heeft uitgetrokken voor de financiering van het extramuraal gerichte onderzoek dat speciaal is voorbestemd voor de medische faculteiten van de RL en de VU. De commissie had als uitgangspunt gekozen dat het extramurale onderzoek niet in een afzonderlijk thema zou worden opgenomen, maar dat het zou worden opgehangen aan het klinische, gedragswetenschappelijke en biomedische onderzoek van de faculteiten. Om het extramurale veld verder explorabel te maken zouden de voorstellen van de commissie-Sikkel moeten worden overgenomen en zouden de registratieprojecten voortgezet moeten wor-

Rob van der Zander, secretaris van de wetenschapscommissie, met het rapport waarin hij een belangrijk aandeel heeft gehad.

den om voldoende data te verzamelen. Als die infrastructuur is aangebracht zou feitelijke onderzoekscapaciteit moeten worden vrijgemaakt, gefinancierd uit het Vernieuwingsfonds.

De commissie geeft openlijk toe dat het extramurale pakket onderzoeksvoorstellen eerder is ingege-

ven door pragmatische dan inhoudelijke overwegingen. Om een visie op het extramurale onderzoek te ontwikkelen zou er een stuurgroep moeten worden ingesteld, die uitgangspunten vaststelt de extramurale taken van de faculteit en daarna per afzonderlijk veld deelplannen voor onderzoek opstelt.

Jacques Herraets

De opheffing van de capaciteitsgroep immunologie: een probleemgestuurd blokje bestuurskunde

(Ingezonden door
dr. Gerard Majoor, medewerker
kap.groep Immunologie)

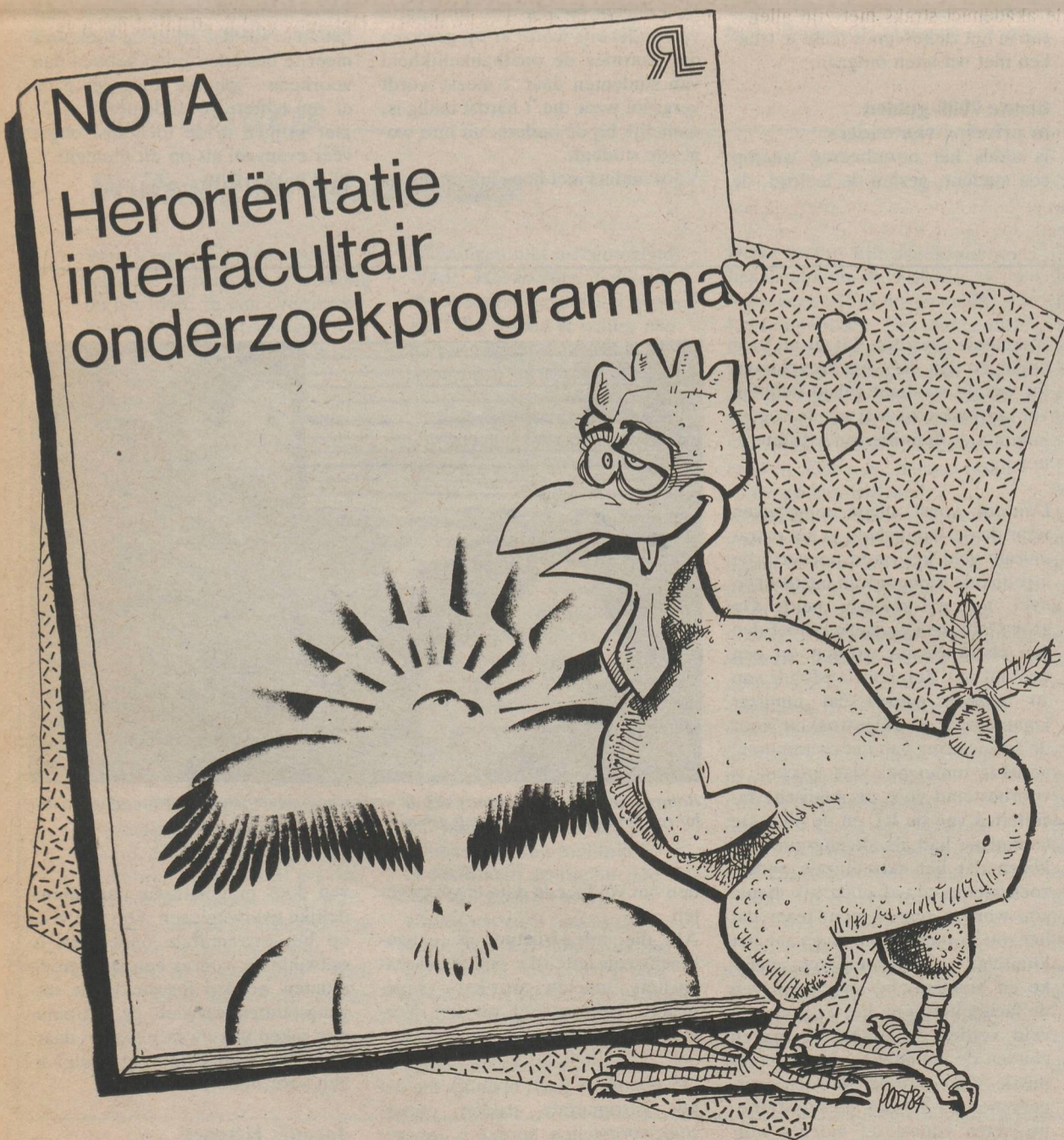
Zoals het geval is met vele van de problemen die we onze studenten voorleggen in de blokboeken is ook het probleem voor deze cursus bestuurskunde („Hoe elimineer je de capaciteitsgroep Immunologie”) door iemand verzonnen. Ikzelf ben als auteur van dit verhaal natuurlijk de meest voor de hand liggende fantast, maar na lezing van de rest van het verhaal zal het u duidelijk zijn dat het ook door iemand anders verzonnen zou kunnen zijn. Ik heb dan voor de betreffende persoon of personen alsnog stap 2 van de Zevensprong gezet: „probleemdefinitie”. Het hele proces dat ik hieronder voor het nageslacht wil vastleggen bevindt zich overigens al griezelig dicht bij de laatste stappen; sommige bestuurders bereiden zich zelfs al voor op het volgende blok („Begrafeniswetenschappen”). Hoewel dat misschien niet altijd even volmondig wordt toegegeven ligt in de Maastrichtse fakulteit der Geneeskunde, evenals bij de zusterfakulteiten, een sterker aksent op onderzoek en/of gezondheidszorg dan op onderwijs. Vanuit het gezichtspunt van de wetenschappelijke staf is dat ook volstrekt begrijp-

pelijk: bij een „akademische carrière” spelen, zelfs in Maastricht, onderwijsprestaties in de meeste gevallen slechts een marginale rol. Als we de capaciteitsgroep Immunologie willen opheffen dienen we dus te bepalen of het aksent bij deze groep op onderzoek of op gezondheidszorg ligt, en dan weten we waar hun hart voor klopt, zodat de doodsteek gericht kan worden toegebracht. Natuurlijk komen in het kader van de door de Minister opgelegde operatie Taakverdeling en Concentratie (TVC) in het onderzoek ook vanuit het Onderzoekshoofdproject „Immunologie & Oncologie” (waaraan alle medewerkers van de capaciteitsgroep Immunologie deelnemen) voorstellen voor programma's ter indiening voor Voorwaardelijke Financiering. De immunologen zouden het liefst deelproject I van dit hoofdproject, getiteld: „Intra- en extravasculaire ontstekingsreacties”, eventueel aangevuld met een paar goed aansluitende elementen, indienen om mee te dingen naar de begeerde B-status in de Voorwaardelijke Financiering. De Wetenschapscommissie (of haar Dagelijks Bestuur, DB) houdt zich echter rigide vast aan het criterium van de Minister, dat in het in te dienen plan ten minste vijf mensjaren (of full-time equivalenten, f.t.e.'s)

onderzoek moeten deelnemen. Grofweg omgerekend zijn dat tenminste tien wetenschappelijk medewerkers. Moeizaam moeten daarom zeer diverse onderzoekselementen op één hoop geveegd worden en besloten wordt op de mantel der liefde die ze toedekt te borduren: „Immunologische ontstekingsreacties tegen membraan-geassocieerde antigenen”. En nu gaat de truckendoos voor het eerst open: zonder acht te slaan op deskundigheid op dit terrein wordt, op geleide van zijn beroep op bestuurlijke deskundigheid als voorzitter van de Wetenschapscommissie, Professor Kootstra als projectleider van dit programma „Membraan-antigenen” gedoogd. Voortvarend neemt hij op zich een concept voor de programmbeschrijving op te stellen, en als daar later door project-elementleiders commentaar op wordt gegeven wijst hij hun kritiek van de hand door te stellen dat het nou juist Libelle- en Margriet-stijl moet zijn. Naar mijn mening zou dit soort proza zelfs onvoldoende zijn om te beargumenteren dat men dit jaar met de kleuterklas op schoolreisje naar Fort Willem zou willen gaan... Gezien de moeizame geboorte van „Membraanantigenen” valt de Apgarscore van de externe beoordelaars nog mee: ze vinden het een bij

elkaar geraapt zootje (dat wist u inmiddels al), goede onderzoekers, (dank u), maar die nog wat weinig gepubliceerd hebben (daar ga ik u straks nog iets over vertellen). En ze konkluderen: „Een nieuw programma wordt t.z.t. met belangstelling tegemoet gezien”. Ai! Dat past slecht in de strategie der bestuurders, en Professor Kootstra haast zich dan ook in de „Observant” te verklaren dat deze beoordeling „grijs tegen zwart aan” is, en H. Cornelis Koentje merkt geestig op zich ook van de lagere school uitspraken te herinneren als „de hele klas had hardstikke onvoldoende, mijn 3½ is eigenlijk een prachtcijfer”. Maar daarmee is de Immunologie nog niet geslacht, dus wordt snel een tweede kanon in stelling gebracht en op de hartstreek gericht. Het tweede kanon heet „Interne sterkte-zwakke analyse” van het onderzoek en het is voor de opstellers ervan ook maar te hopen dat men buiten Maastricht nooit lucht zal krijgen van de kruistank die hieruit opstijgt. Bij oppervlakkige beschouwing lijkt het door het DB van de Wetenschapscommissie allemaal zo objectief mogelijk gedaan: braaf zijn de publikaties per deelproject geteld (hoewel het verdiskonterten van zg. impact-factors kennelijk te moeilijk was) en heeft men zich verlaten op de externe beoordeling van programma's voor voorwaardelijke Financiering (weet u nog?) en een rapport van de Raad van Advies voor het Wetenschapsbeleid (RAWB), ooit met geheel ander oogmerk geschreven door een Commissie Rigter. Nu blijkt in het interne rapport met name bij het optellen van de publikaties wel een beetje rare methode te worden gehanteerd: per deelproject worden de absolute aantallen publikaties bekeken, dus zonder rekening te houden met het aantal wetenschappers dat aan dat programma werkt. Het deelproject „Intra- en extravasculaire ontstekingsreacties” dat ik al noemde is goed voor de schroothoop volgens het absolute getalskriterium, maar stijgt plots naar de derde plaats op de fakultaire hitlijst als naar het gemiddeld aantal publikaties per wetenschapper wordt gekeken, wat toch niet zo'n absurde manier van rekenen lijkt... Bepaald

opmerkelijk is echter dat twee deelprojecten uit het (op basis van dit rapport) voor opheffing voorgedragen hoofdproject „Immunologie & Oncologie” nog even door mogen gaan: de deelprojecten III en V worden op verschillende argumenten gered van het zinkende schip. Uiteraard is het volstrekt toevallig dat de leiders van deze deelprojecten (Professor Kootstra respectievelijk Dr. Blijham) tevens lid zijn van het DB van de Wetenschapscommissie. Ze komen bij voorbeeld ook allebei uit Groningen, en dat heeft er ook niets mee te maken. Na deze voltrefter is het natuurlijk bijna met het immunologisch onderzoek gepiept en kunnen we gemeuseerd toezien hoe de immunologen nog wanhopig trachten door pompen verzuipen te voorkomen.

In het kader van de evaluatie van dit blokje bestuurskunde rest ons nog één brainstorm waar ik in het begin luchtig overheen gestapt ben: waarom zou iemand/de Fakulteit/men erbij gebaat zijn de capaciteitsgroep Immunologie te elimineren? Natuurlijk weet ik het, maar het is nu eenmaal een probleemgestuurde cursus, dus moet u er zelf ook over nadenken. Alleen als u er echt niet uitkomt, mag u de trefwoordenlijst in de tutorinstruktie raadplegen. Veel succes!

Gerard Majoor.

College van Bestuur neemt bevoegdheden over

Delftse Hogeschoolraad mag alleen nog adviseren

Minister Deetman heeft de bevoegdheden van de Hogeschoolraad op grond van artikel 57 van de WUB overgedragen aan het huidige College van Bestuur, dat nu gaat optreden als een college van regeringscommissarissen. De hogeschoolraad krijgt nog slechts een adviserende functie. Over een jaar wil de minister de situatie evalueren en zo mogelijk krijgt de HR haar bevoegdheden dan terug.

Beide gekozen CvB-leden, dr. ir. H. van Krugten en dr. L. Waayers, hebben zich bereid verklaard in deze constructie mee te werken, hoewel Waayers het oordeel van de raad wil afwachten. Bovendien is bekend geworden dat mr. H. Zeevalking de plaats van mw. drs. C. de Leve zal innemen als kroonlid in het CvB.

De minister koos voor deze oplossing omdat de „continuïteit van het bestuur van de TH hem vóór alles gaat”, maar het betekent tevens een declassering van de HR, die nog onderstreept wordt door de harde persverklaring van het departement van O&W.

De beslissing van de minister is voornamelijk geïnspireerd door het rapport van de twee bemiddelaars, mr. K.J. Cath en drs. H.J. ter Heege, de voorzitters van de Colleges van Bestuur van resp. de Leidse universiteit en de Technische Hogeschool Eindhoven. Zo hebben zij de bewindsman laten weten „het onbegrijpelijk te achten dat door een meerderheid van de Hogeschoolraad, nadat in het rapport van de commissie van onderzoek op niet mis te verstane wijze kritiek was uitgeoefend op het bestuurlijk handelen van de Hogeschoolraad, drie maanden later de geschiedenis exact wordt herhaald, besluitvorming wordt uitgesteld en daarmee een nieuwe crisis ingeluid”, waarmee de bemiddelaars doelen op de gang van zaken rond het – niet – tekenen van de beleidsafspraken TVC. Met name noemen zij ook de cruciale vergadering van 22 februari jl., waarin een meerderheid van de HR besloot de behandeling over dit tere onderwerp weer eens uit te stellen. Het

ministerie verwijt de Raad ook de bezuinigingen af te wijzen zonder daar een alternatief tegenover te stellen.

Daarom stelt de minister: „Aangezien is gebleken dat de Hogeschoolraad, althans op korte termijn, niet in staat is van de sterk gepolitiseerde bestuurscultuur afstand te nemen, niet wil onderkennen dat het specifieke Delftse belang moet worden gezien tegen de achtergrond van het algemene universitaire belang hier te lande en niet bereid is de door de Wet Universitaire Bestuurshervorming 1970 veronderstelde loyaliteit

jegens het College van Bestuur te betrachten, ben ik van mening dat de Hogeschoolraad in zijn functioneren overeenkomstig de WUB heeft gefaald en die functie derhalve tijdelijk dient te worden beëindigd.”

Adviesfunctie

In het gesprek op donderdagavond met de delegatie van de Hogeschoolraad onderstreepte de minister meerdere malen „het ontbreken van vertrouwen wekkende stappen”, een formulering die ook door de Hart en de bemiddelaars veelvul-

dig in gebruik was. Verder haalde hij de bemiddelaars aan, als „degenen die de HR altijd op het spoor moesten zetten”. De bewindsman vond dat er weliswaar meerdere mogelijkheden waren om tot de benoeming van regeringscommissarissen over te gaan, maar dat de nu gekozen oplossing, waarbij het huidige College aanblijft, de „lichtste” is, die bovendien uitzicht biedt op een snel herstel van de democratie aan de TH. De continuïteit van bestuur zou in gevaar komen bij benoeming van mensen van buiten de instelling, onkundig met de complexe structuur en gewoontes aan de TH. In de ogen van het CvB betekent de adviesfunctie van de hogeschoolraad dat zij haar gewone werk blijft doen, maar alleen de beslissingsbevoegdheid verliest. De inlichtingenplicht die het CvB heeft blijft dus gewoon bestaan. Over de definitieve invulling van bijvoorbeeld het commissiewerk wordt a.s. woensdag in de HR-vergadering gesproken, waar bovendien de fracties hun

standpunten op de beslissing van de minister bekend maken en hun toekomstige opstelling in de raad zullen prijsgeven.

De voorzitter van het CvB, dr. C. de Hart, is van mening dat de TH en vooral de HR nu beoordeeld wordt op twaalf jaar geschiedenis. „De TH zit nu in een hele moeilijke situatie en het is onjuist om je nu af te vragen bij wie de schuld ligt. Op dit moment legt men de schuld eenzijdig bij twee leden van het CvB, maar je moet ook kijken naar de geschiedenis van de Raad.” De Hart is van mening dat de TH-gemeenschap nu constructief moet gaan samenwerken, dus ook binnen de Hogeschoolraad met haar tijdelijk uitgeholde bevoegdheden. „Als de HR het convenant heeft ondertekend met de bedoeling om op deze basis te gaan samenwerken met het college, dan moeten we het kunnen en willen. Nu weer weglopen helpt niet, dan krijgen we pas echte problemen.”

De toekomst vraagt flexibel onderwijs voor een onbestuurbare economie

Academici hebben de toekomst niet meer. Dat blijkt uit alle werkgelegenheidscijfers. Academici hebben nog wel de toekomst in handen. Dat blijkt onder andere uit de lijst van sprekers die was uitgenodigd op het kongres Hoger Onderwijs 1984 en de arbeidsmarkt in het jaar 2000, vorige week in Haarlem; vertegenwoordigers van onderwijs, wetenschap, bedrijfsleven en vakbond, stuk voor stuk met een academische titel voor hun naam. Daar kwam nog iets anders aan het licht: hoe meer mogelijkheden die hoger opgeleiden de mensen van de toekomst geven, hoe minder zij in staat zijn zinnige uitspraken over die toekomst te doen. Laat staan dat ze de toekomst kunnen beheersen.

Tussen 1981 en 1983 is het aantal werklozen onder afgestudeerden in het hoger onderwijs verdubbeld. Bij academici steeg het van 7.692 naar 14.600, bij HBO-ers van 19.989 naar 38.398. Hoewel deze categorieën procentueel nog altijd veel betere kansen hebben op een

baan dan lager opgeleiden, grijpt de verontrusting om zich heen. Wat betekent dit voor het jaar 2000?

Verdubbelt het aantal hoger opgeleiden, terwijl vooral de overheid steeds meer banen afstoot? Lopen de academici straks met zijn allen rondjes om de vijvers waarin LTS-ers zitten te vissen, terwijl de laatste Europese werknemer in verbiterde concurrentie is gewikkeld met zijn Amerikaanse kollega? Gaan we misschien weer terug naar de schoolbanken, om ons telkens weer aan te passen aan de grillen van een aantrekkelijke economie? Of wordt iedereen 's middags gedwongen met behoud van uitkering de zure regen te bestrijden die hij de volgende ochtend op last van zijn baas weer moet produceren?

Wij weten het niet, zegt mr. A. Vaandrager, directeur personeelsformatie van Philips Nederland BV. 'Het is niet goed om het onderwijs te nadrukkelijk te richten op de verwachtingen over zestien jaar. De toekomstverwachtingen van zestien jaar geleden, 1968, zijn tenslotte ook maar zeer gedeeltelijk uitgekomen. Het energietekort viel mee, de werkgelegenheidsverwachting tégen.' Als de multinationale industrie het niet weet, weet niemand het.

Intussen projekteert iedereen zijn eigen heilstaaf op het scherm van de toekomst. Met bijpassend hoger onderwijs. De industrie wenst, bij monde van Vaandrager, 'een beperkt aantal centres of excellence' om bolleboosjes op te leiden in natuurwetenschappelijke, technische en business-richtingen. Want ondanks de werkloosheid dreigt daarvoor een tekort. In het jaar 2000 zal 'een felle internationale concurrentie heersen', verwacht Vaandrager, en niet alleen met de Verenigde Staten. Het Verre Oosten, dat nu nog alleen strijkbouten voor Philips in elkaar zet, zal genoeg kennisachterstand hebben ingelopen om ze ook te ontwerpen.

De vakbonden gooien het, te oordelen naar de woorden van wetenschappelijk sekretaris van de FNV, drs. P. Vos, op meer heil in volledige werkgelegenheid. Anders gaan de werkgevers de wetten stellen. De door Vaandrager beleden kwaliteit 'is dan alleen nodig voor het neusje van de zalm. Dat moet echt excellent zijn.' De anderen hebben het nakijken. 'Nu al mag je in bepaalde bedrijven met minder dan HAVO als achtergrondje alleen nog als klant binnen, niet meer als werknemer.'

Verder is zijn boodschap niet veel anders dan die van de ondernemer: alleen de technologische ontwikkeling kan ons redden. 'Het is niet de technologie, maar de te trage ontwikkeling die banen vreet.' De banen van de toekomst liggen in het midden- en kleinbedrijf, en het onderwijs kan zijn steentje bijdragen door zelfstandige ondernemertjes op te leiden. Verder moeten de salarissen voor technische leraren omhoog, moeten er meer stageplaatsen in bedrijven komen voor leerlingen en leraren, en meer docenten uit de industrie.

Niet alle sprekers op het kongres stortten zich in dit noodlot van de postindustriële samenleving. Dat is een keuze, vindt prof. dr. L.J. Emmerij, in de jaren zestig als econoom actief in de OESO en nu rector van het Institute of Social Studies te Den Haag. 'We kiezen in Europa voor het inlopen van de achterstand op Amerika, dus voor een nog kennis-intensievere industrie en voor een 'jobless growth'. Je kunt echter ook kiezen voor een milieuvriendelijkere, relatief arbeidsintensievere industrie, waarbij de afhankelijkheid van andere economieën geleidelijk minder wordt.'

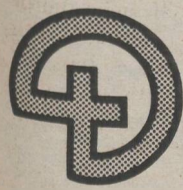
Dan spelen op de arbeidsmarkt ineens heel andere behoeften waarop het onderwijs nu al kan inspelen.

'Nu zitten we met het verschijnsel dat de mensen langer fit blijven, maar steeds vroeger in de VUT moeten. Moeten we die dan straks, wanneer er weer werk is, weer allemaal uit de VUT halen?'

Het antwoord heeft hij al jaren geleden bedacht. Voor Emmerij ligt de wachtkamer niet in het stempel-lokaal of aan het strand, maar op school: betaald edukatief verlof als alternatief voor arbeidstijdverkorting. 'De grenzen tussen school en werk zullen vervagen.' Het 'initiële onderwijs' kan vanzelf korter en flexibeler. Zónder die lange en gescheiden leerwegen van nu, zonder dit diplomastelsel. Daarop vonden de partijen elkaar. De man van Philips omdat hij niet weet hoe de toekomst eruit ziet en je met zo'n systeem alle kanten op kunt. De vakbond, die de om-, her- en bijscholing voor iedereen wil vastleggen in de CAO. Zelfs die HBO-leraar die vond dat het onderwijs maar heel weinig invloed heeft op de baankansen en dus zijn eigen doelstellingen moet volgen: de student ontplooiën en flexibeler maken.

Het systeem zal er dus wel komen. Dan wordt het onderwijs vernieuwbouwd tot iets dat, bij gebrek aan toekomstvisie, zo vormeloos is dat het studenten als kauwgomballen produceert die heel flexibel in alle gaten gestopt kunnen worden. En dat, terwijl nog niet eens is vastgesteld in hoeverre het onderwijs schuld heeft aan de werkloosheid. En of het die kan oplossen. Wie gaat het onderwijs overigens betalen als dat laatste niet zo mocht zijn? Het bedrijfsleven waarschijnlijk niet. Het is nu al, waarschuwt de vakbeweging, wel scheidt met eisen naar niet met stageplaatsen. En het is niet van plan, zegt Vaandrager, de tweede fase-opleidingen voor zijn toekomstige ingenieurs te gaan betalen, zoals het ministerie dat voorstelt.

Lin Tabak/UP

leenarts
medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043 - 10349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Discussienota over contractonderzoek

Geïntegreerde aanpak op RL van alle vormen van kennisoverdracht

De plannen voor een transferpunt, een wetenschapswinkel en een 'Science Park' aan de RL beginnen nu duidelijk vorm te krijgen. Het college van Bestuur heeft eind februari een discussienota 'Contacten en Contracten' in de instelling rondgestuurd waarin het de idee ontvouwt alle activiteiten op het gebied van kennisoverdracht te laten coördineren vanuit één centraal punt. Dit contactpunt zou op korte termijn, in ieder geval rond januari 1985, met zijn werkzaamheden moeten beginnen.

Deze maand kunnen de faculteiten en algemene diensten hun commentaar op de nota formuleren. Op 29 maart komt de nota voor de eerste maal ter sprake in de Universiteitsraad. Na verwerking van het commentaar hoopt het college de definitieve nota medio juni aan de raad te kunnen overleggen.

Extern

Behalve als discussienota intern is 'Contacten en Contracten' ook al naar Den Haag gestuurd. De minister blijkt namelijk een fonds te hebben opgericht, voor de periode 1984 tot en met 1988, ter stimulering van de kennisoverdracht van de universiteiten. Om een deel uit dat fonds te claimen is de nota al als 'wervend stuk' aangeboden.

Gedeputeerde Staten zullen de inhoud van de nota aan de orde stellen in het PNL-gesprek van 17 april.

Van Wetenschapswinkel tot Science Park

Kennisoverdracht van de universiteit naar de maatschappij kan op verschillende manieren plaatsvinden. De nota somt ze op. Een Wetenschapswinkel levert - gratis - kennis aan groepen die daarvoor niet kunnen betalen. Een Transferpunt verricht op commerciële basis onderzoek voor kleine en middelgrote ondernemingen. Dan

is er een vorm denkbaar als het SGOC (Sociaal Gezondheidkundig Onderzoek Centrum), zoals bedoeld aan de RL: een centrum dat onder meer tot taak heeft gesubsidieerd en beleidsgericht onderzoek te werven en dat verworven onderzoeksprojecten coördineert. Zo'n acquisitiebureau is denkbaar voor alle takken van onderzoek, het hoeft zich natuurlijk niet tot gezondheidkundig onderzoek te beperken.

Het nieuwste fenomeen in deze reeks is dat wat bekend is geworden als 'Science Park'. Hiermee wordt bedoeld een bedrijfsvriendelijke infrastructuur die op de universiteit wordt gecreëerd, gericht op het bestaan van beginnende kleine hoogwaardige industrieën. Het hoeft geen betoog dat met name die vormen van kennisoverdracht die de universiteit financieel in staat stellen haar researchprogramma - al dan niet enigszins aangepast aan de vraag van buiten - voort te zetten of uit te bouwen, in deze tijd van krimpende middelen extra aantrekkelijk zijn. Het is zelfs zo dat bij de beoordeling van programma's in het kader van de voorwaardelijke financiering (die deel uitmaakt van de zogenaamde eerste geldstroom, afkomstig van het ministerie) de omvang van de bijdrage uit tweede en

derde geldstroom (van resp. ZWO en contractresearch) een rol speelt. Voor een goedlopend onderzoekprogramma van de universiteit lijkt het doelmatig en doeltreffend organiseren van de kennisoverdracht van groot belang te worden.

Ideel en commercieel

De nota Contacten en Contracten bevat daarvoor een voorstel. Inventarisatie bij zusterinstellingen heeft een geschakeerd beeld opgeleverd van allerhande organisatievormen. Elk heeft een afzonderlijke, beperkte en vaak geïsoleerde taak; per instelling bestaat er soms een-aantal naast elkaar. De nota oppert het plan om hier in Maastricht de zaken meteen in samenhang met elkaar aan te pakken. Immers in alle vormen van kennisoverdracht zitten - ondanks de verschillende gerichtheid - veel functionele overeenkomsten. Eén centraal bureau wil men nu gaan belasten met de bemiddeling en beleids- en beheersmatige ondersteuning van de kennisoverdracht. Als voordelen van de geïntegreerde aanpak noemt het college de goede interne en externe herkenbaarheid, de beperking van overheadkosten en versimpeling van procedures en de overgang die mogelijk blijft tussen ideële (We-

tenschapswinkel) en commerciële activiteiten. Het centrale punt kan ook er op toe zien dat de normale procedures voor inpassing van onderzoeksprojecten in de projectorganisatie gevolgd blijven worden. Beslommeringen op de werkvloer kan het de onderzoekers uit handen nemen, gespecialiseerd als het is in administratieve en procedurele ondersteuning. Gebleken is dat daaraan grote behoefte bestaat. Het centrale niveau zal op zijn terrein ook de contacten met regionale HBO-instellingen en de samenwerking tussen de wetenschappelijke instellingen in de Euregio kunnen stimuleren.

Kosten

Het nieuwe bureau zal zich moeten gaan bezighouden met voorlichting, bemiddeling, acquisitie, advisering en administratieve ondersteuning op het gebied van de kennisoverdracht. Als minimumformatie wordt gedacht aan 5 full-time equivalenten; veel taken zouden in deeltijd kunnen worden uitgevoerd. De kosten worden geschat op f 415.000 voor personeel, f 45.000 voor jaarlijkse exploitatie en f 25.000 eenmalig, voor de eerste inrichting.

Dekking van deze kosten zou moeten gebeuren uit het AM-deel van het Plaatsen Geld Model ten behoeve van de wetenschapswinkel en uit het fonds art. 100 lid 2 VWO voor het personeel; de exploitatie zou ook uit dat laatste fonds moeten komen, met daarnaast een bijdrage van f 25.000 per jaar, voor de duur van het experiment, van de minister van O en W. Voor de eerste inrichting denkt men aan een gelijksoortige verdeling.

Experiment

Om het bestaansrecht van deze activiteit te bewijzen wil het college gedurende een jaar of vier, vijf met zo'n centraal punt gaan werken. Na afloop van de experimentele periode moet dan bekeken worden of deze vorm inderdaad geschikt is en effectief en efficiënt werkt. Voor de duur van de proefperiode kiest het college voor onderbrenging van het punt bij een dienst-POB. Mocht de evaluatie gunstig uitvallen, dan valt te overwegen het bureau de meest wenselijke organisatorische plaats te geven, namelijk als zelfstandige dienst.

Janneke Leunissen-Rooseboom
Dienst Voorlichting

Boeken op het gebied van GENEESKUNDE!

Boeken op het gebied van RECHT!

U vindt ze bij:

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-10825

voor bemiddeling en serviceverlening bij huur en verhuur van woonruimte
IN DE VRIJE SECTOR
gemeubileerd en ongemeubileerd permanent of tijdelijk
rent Service og
rechtstraat 93
6221 eh maastricht
telefoon 043-54771

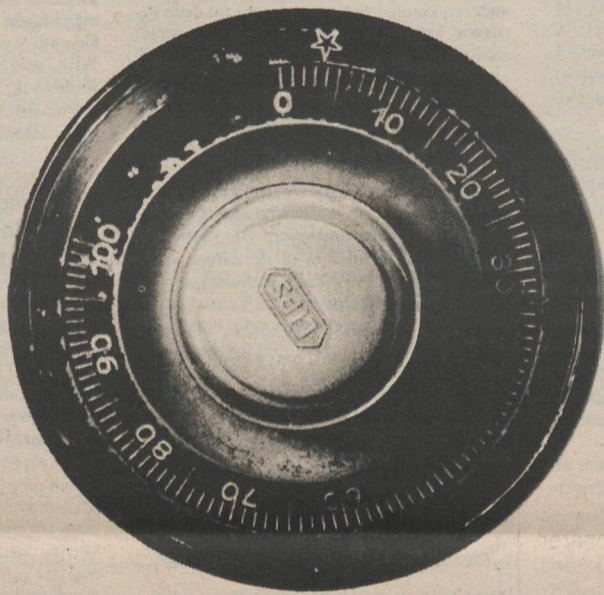
DE LOKALE BANK
MET
MONDIAAL KARAKTER

BANQUE PARIBAS

Vrijthof 17b, 6211 LD Maastricht, 043-11477.

de bank is ook op zaterdag open

Over sommige financiële zaken wil je eens in alle rust met de bank praten. Zoals je hypotheek, je verzekeringen of de belegging van je spaargeld.

Gewoon door de week ontbreekt daarvoor nogal eens de tijd. En bovendien staat je hoofd er dan vaak niet naar.

Vandaar dat u nu ook op zaterdag bij Spaarbank Limburg terecht kunt voor al uw bankzaken. Want vanzelfsprekend zijn onze loketten ook normaal geopend.

Ons hoofdkantoor aan de Markt te Maastricht, is vanaf 10.00 uur 's ochtends tot 16.00 uur doorlopend geopend.

Hetzelfde geldt voor onze muntenwinkel aan de Markt 15. Kantoor Vroom en Dreesmann blijft ook op zaterdag normaal geopend.

spaarbank limburg

de bank met de van service

